

**ОБЕДИНЕТИ
НАЦИИ**

Меѓународен суд за кривично гонење
на лица одговорни за тешки кршења
на меѓународното хуманитарно право
извршени на територијата на поранешна
Југославија од 1991 година

Предмет бр.: IT-04-82-ES
Датум: 8. април 2013
Оригинал: англиски

ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА МЕЃУНАРОДНИОТ СУД

Пред: Судија Теодор Мерон, Претседател

Секретар: г. Џон Хокинг

Датум на решение: 8. април 2013

ОБВИНИТЕЛОТ

против

**ЉУБЕ БОШКОСКИ
ЈОХАН ТАРЧУЛОВСКИ**

ЈАВНО

**РЕШЕНИЕ НА ПРЕТСЕДАТЕЛОТ ВО ВРСКА СО
ПРЕДВРЕМЕНО ОСЛОБОДУВАЊЕ НА ЈОХАН
ТАРЧУЛОВСКИ**

Канцеларија на Обвинителот:

г. Серж Брамерц

г. Јохан Тарчуловски

Сојузна Република Германија

1. Јас, Теодор Мерон, Претседател на Меѓународниот суд за кривично гонење на лица одговорни за тешки кршења на меѓународното хуманитарно право извршени на територијата на поранешна Југославија од 1991 година (понатаму во текстот: Меѓународен суд), сум известен од страна на властите на Сојузна Република Германија (понатаму во текстот: Германија) дека Јохан Тарчуловски (понатаму во текстот: Тарчуловски) има право на предвременно ослободување согласно со германскиот закон¹; Јас го разгледав правото на Тарчуловски на предвременно ослободување согласно со член 28 од Статутот на Меѓународниот суд (понатаму во текстот: Статут), правило 123 од Правилникот за постапка и докази на Меѓународниот суд (понатаму во текстот: Правилник) и став 1 од Упатството за работа при решавање по барања за помилување, ублажување на казна и предвременно ослободување на лица осудени од Меѓународниот суд (понатаму во текстот: Упатство за работа).²

I. ОСНОВНИ ПОДАТОЦИ

2. На 10. јули 2008, Судскиот совет II на Меѓународниот суд (понатаму во текстот: Судски совет) го прогласи Тарчуловски за виновен согласно со член 7(1) од Статутот, за убиство, безобзирно уништување на приватен имот и сурово постапување како кршења на законите или обичаите на војување.³ Овие кривични дела биле извршени на 12. август 2001 во село Љуботен, во поранешна југословенска Република Македонија (понатаму во текстот: ПЈРМ). Во тоа време, Тарчуловски работел како инспектор за придружба во Единицата за обезбедување на Претседателот во Министерството за внатрешни работи на ПЈРМ.⁴ Сите жртви биле етнички Албанци, жители на Љуботен.⁵ Тарчуловски беше осуден на казна

¹ Види Внатрешен меморандум од Џон Хокинг, Секретар, до Судија Теодор Мерон, Претседател, од 14. февруари 2013, во кое тој пренесува, меѓу другото, *Note Verbale* од Амбасадата на Сојузна Република Германија во Холандија од 5. февруари 2013 (понатаму во текстот: *Note Verbale*).

² Види *Обвинителот против Љубе Бошкоски и Јохан Тарчуловски*, Предмет бр. IT-04-82-T, Пресуда, 10. јули 2008 (понатаму во текстот: Првостепена пресуда), пара. 607.

³ IT/146/Rev.3, 16. септември 2010.

⁴ Првостепена пресуда, пара. 4, 589.

⁵ Првостепена пресуда, пара. 589.

затвор од 12 години и му се засмета времето поминато во притвор од 16. март 2005, согласно со правило 101(B) од Правилникот.⁶

3. На 19. мај 2010, Жалбениот совет ја отфрли во целост жалбата на г. Тарчуловски и ја потврди одлуката на Судскиот совет, засметувајќи го времето поминато во притвор.⁷

4. На 23. август 2010, тогашниот Претседател на Меѓународниот суд, Судија Робинсон, ја одреди Германија за земја во која Тарчуловски ќе ја издржи затворската казна.⁸ На 7. јули 2011, Тарчуловски беше префрлен во Германија за издржување на казната.⁹

5. На 23. јуни 2011, тогашниот Претседател Робинсон го отфрли барањето на Тарчуловски за предвременно ослободување.¹⁰ Во тоа време, Тарчуловски имаше издржано замо половина од неговата казна и сеуште се наоѓаше во Притворската единица на Обединетите нации.¹¹

II. ИЗВЕСТУВАЊЕ

6. На 14. февруари 2013, Секретарот на Меѓународниот суд (понатаму во текстот: Секретар) ми пренесе *Note Verbale* од амбасадата на Германија во која се известува дека согласно со германскиот закон Тарчуловски има право на предвременно ослободување по издржување на две третини од неговата казна на 15.

⁶ Првостепена пресуда, пара. 608. Тарчуловски беше уапсен на 14. март 2005 и префрлен во ПЕОН на 16. март 2005. Види *ibid* пара. 609.

⁷ Види *Обвинителот против Љубе Бошкоски и Јохан Тарчуловски*, Предмет бр. IT-04-82-A, Второстепена пресуда, 19. мај 2010, стр. 100 (Диспозитив).

⁸ Види Налог за одредување на државата во која Тарчуловски ќе ја издржи затворската казна, 23. август 2010, стр. 2-3 (издаден доверливо но објавен во јавноста согласно со налогот на Претседателот, како што се наведува во истиот налог).

⁹ Види Известување за печат, VE/MOW/PR1425e, Јохан Тарчуловски префрлен во Германија за издржување на казна, 7. јули 2011, *се наоѓа на* <http://www.icty.org/sid/10726>.

¹⁰ Види Решение на Претседателот во врска со предвременно ослободување на Јохан Тарчуловски, 23. јуни 2011, (понатаму во текстот: Решение во врска со предвременно ослободување од 2011 година).

¹¹ Види Решение во врска со предвременно ослободување од 2011 година, пара. 12-13, 29.

март 2013.¹² Во прилог кон *Note Verbale* беа доставени, меѓу другото, (1) писмо на Јавниот обвинител на Палатинат Ринеланд од 16. октомври 2012 во кое се објаснува ставот на германските власти во врска со правото на Тарчуловски на предвременно ослободување согласно со германскиот закон (понатаму во текстот: Писмо од 16 октомври); (2) писмо на управникот на затворот Диез во Палатинат Ринеланд од 8. август 2012, во врска со состојбата на спроведување на казна на Тарчуловски (понатаму во текстот: Писмо од 8. август) ; и (3) англиска верзија на "Извештај на психолог во врска со прашањето на условно ослободување" од 12. јули 2012 (понатаму во текстот: Извештај на психолог).

7. На 15. март 2013, Секретарот ми проследи два дописи од Канцеларијата на обвинителот (понатаму во текстот: Обвинителство) во врска со соработката на Тарчуловски со Обвинителството – еден од 14. март 2013 и еден од 6. април 2011 доставен и порано во врска со првото барање на Тарчуловски за предвременно ослободување.¹³ Во меморандумот од 15. март бев исто така информиран дека приложените дописи на Обвинителството како и материјалите доставени од страна на германските власти ќе се преведат на македонски јазик и потоа ќе му се достават на Тарчуловски согласно со член 4 од Упатството за работа.¹⁴ На 2. април 2013, Секретарот ме извести дека Тарчуловски ги разгледал горенаведените материјали и немал забелешки за истите.¹⁵

III. МЕРОДАВНО ПРАВО

¹² *Види супра*, н. 1.

¹³ Внатрешен меморандум од Џон Хокинг, Секретар, до Судија Теодор Мерон, Претседател, од 15. март 2013 (понатаму во текстот: Меморандум од 15. март), со кој се проследува, (1) Внатрешен допис од Мишел Јарвис, Висок правен советник на Обвинителот, до Мартин Петров, Шеф, Канцеларија на Секретарот, од 14. март 2013 (понатаму во текстот: Допис на Обвинителството), и (2) Внатрешен допис од Серж Брамерц, Обвинител, до Џон Хокинг, Секретар, од 6. април 2011 (понатаму во текстот: Допис на Обвинителството од 2011 година)

¹⁴ Меморандум од 15. март, пара. 3.

¹⁵ *Види* Внатрешен меморандум од Џон Хокинг, Секретар, до Судија Теодор Мерон, Претседател, од 2. април 2013, со кој се проследува Писмо од Тарчуловски до Мартин Петров, Шеф, Канцеларија на Секретарот, од 28. март 2013.

8. Според Правилото 125, при одлучување дали помилувањето или ублажувањето на казната се соодветни, Претседателот ги зема предвид, меѓу другото, тежината на кривичното дело или на кривичните дела за кои затвореникот бил осуден, третманот кон затвореници кои се наоѓаат во слична положба, покажаното ниво на рехабилитација на затвореникот, како и секоја позначајна соработка на затвореникот со Обвинителот.

9. Правилата 123 и 124 од Правилникот го одразуваат член 28 од Статутот. Во правило 124 од Правилникот понатаму се вели дека Претседателот, по известување во врска со правото на осуденото лице на предвременно ослободување според државните прописи на државата во која се спроведува казната, може да одлучи, во консултација со членовите на Бирото и со постојаните судии од Судскиот совет којшто ја изрекол казната и кои сè уште се судии на Меѓународниот суд, дали помилувањето или ублажувањето на казната се соодветни. Правилото 125 од Правилникот предвидува дека при одлучување дали помилувањето или ублажувањето на казната се соодветни, Претседателот ги зема предвид, меѓу другото, тежината на кривичното дело или на кривичните дела за кои затвореникот бил осуден, третманот кон затвореници кои се наоѓаат во слична положба, покажаното ниво на рехабилитација на затвореникот, како и секоја позначајна соработка на затвореникот со Обвинителот.

10. Според став 1 од Упатството за работа, по исполнувањето на условите од страна на осуденото лице за помилување, ублажување на казната или за предвременно пуштање на слобода според законските прописи на Државата во којашто осуденото лице ја издржува казната, Државата треба за тоа да го извести Меѓународниот суд согласно со оговорот со Меѓународниот суд за спроведување на казни, по можност најмалку четириесет и пет дена пред датумот на исполнување на условите.

11. Според член 2(2) *ad hoc* Договорот помеѓу Меѓународниот кривичен суд за поранешна Југославија и Владата на Сојузна Република Германија во врска со

спроведувањето на казната на Тарчуловски од 16. јуни 2011 (понатаму во текстот: Договор за спроведување на казна), затворските услови се регулираат според законот на Германија и се под надзор на Меѓународниот суд. Според член 2(3) од Договорот за спроведување на казна, доколку Тарчуловски ги исполнува условите за предвременно ослободување согласно со важечките законски прописи на Германија, особено член 57 од Кривичниот законик на Германија, Германија соодветно ќе го извести Секретарот на Меѓународниот суд. На крај, според член 2(4) од Договорот за спроведување на казна, по известување во врска со правото на предвременно ослободување согласно со државните прописи на Германија, Претседателот ќе одлучи, во консултација со судиите на Меѓународниот суд, дали предвременото ослободување е соодветно, а Секретарот соодветно ќе ги извести релевантните власти во врска со одлуката на Претседателот.

IV. РАСПРАВА

12. При одлучување дали предвременото ослободување на Тарчуловски е соодветно, јас се консултирав со Судиите на Бирото, вклучувајќи го и Потпретседателот, и со постојаните судии од Судскиот совет којшто ја изрекол казната и кои сè уште се судии на Меѓународниот суд, согласно со правило 124 од Правилникот.

1. Исполнување на услови за предвременно ослободување според германскиот закон

13. Според *Note Verbale* и другите материјали доставени од страна на германските власти, Тарчуловски ги исполнува условите за условно предвременно ослободување согласно со член 57, став 1, реченица 1 од Кривичниот законик на Германија.¹⁶ Според овој член, условно предвременно ослободување на едно судено лице може да се додели доколку (1) осуденото лице веќе издржало две третини од изречената казна затвор, (2) ослободувањето не ги загрозува интересите на јавната безбедност, и (3) осуденото лице даде своја согласност за предвременно

¹⁶ *Vidi Note Verbale*, стр. 1-2; Писмо од 16. октомври, стр. 3.

ослободување.¹⁷ Според германските власти, Тарчуловски ги исполнува сите овие услови¹⁸ па затоа е можно предвременно ослободување согласно со германскиот закон.

2. Тежината на кривичните дела

14. Кривичните дела за кои Тарчуловски беше прогласен виновен се многу тешки. Судскиот совет заклучи дека на 12. август 2001 година, тешко вооружени резервни полицајци, што ги предводел г. Тарчуловски, извршиле кривични дела против етничките Албанци во село Љуботен, во поранешната југословенска Република Македонија.¹⁹ Кривичните дела извршени од страна на полицаи вклучуваат убиство на тројца мажи, смислено уништување и оштетување со палење на куќите на 12 жители, и многу сурово тепање, повредување и заканување на 13 мажи кои побарале засолниште во визбата на две куќи.²⁰ Судскиот совет заклучи дека жртвите на овие кривични дела биле невооружени и не претставувале физичка закана ниту им се спротиставувале на полициските сили.²¹ Судскиот совет го опиша влијанието на овие злосторства врз жртвите како подолу:

За жртвите кои загинале, последиците од однесувањето на полициските сили биле апсолутни. Блиските членови на семејствата мораат да го носат товарот од загубата на своите сакани. Јасно е дека жртвите кои преживеале претрпеле физички и психички страдања кои биле неподносливи и долги. Очигледно е дека 12 семејства ги загубиле своите домови и имоти, претрпувајќи финансиски и лични загуби.²²

15. Упатувам на заклучокот на Судскиот совет дека Тарчуловски не било лицето од кое потекнувал планот за полициската операција во Љуботен и дека тој лично не извршил ниту едно од кривичните дела, ниту пак бил учесник во Здружен злосторнички потфат за извршување на кривичните дела.²³ Меѓутоа, улогата на

¹⁷ Види Писмо од 16. октомври, стр. 2.

¹⁸ Види *Note Verbale*, стр. 1-2; Писмо од 16. октомври, стр. 3.

¹⁹ Првостепена пресуда, пара. 589-590.

²⁰ Првостепена пресуда, пара. 590.

²¹ Првостепена пресуда, пара. 592.

²² Првостепена пресуда, пара. 593.

²³ Првостепена пресуда, пара. 594.

Тарчуловски била да ги испланира кривичните дела, да ги поттикне резервните полицајци што ги беше собрал да ги извршат кривичните дела, и да им нареди да ги извршат истите.²⁴ Судскиот совет нагласи дека "неговата улога во наредувањето да се извршат кривичните дела потполно и адекватно ја отсликува целосната тежина на неговото однесување"²⁵.

16. Врз основа на поранешната судска пракса, сметам дека големата тежина на кривичните дела за кои Тарчуловски беше осуден не оди во прилог на неговото предвременно слободување.

3. Третман кон завореници кои се во слична положба

17. Согласно со судската пракса на Меѓународниот суд, осуденото лице ги задоволува условите за предвременно пуштање на слобода само ако отслужил најмалку две третини од неговата казна.²⁶ Меѓутоа, напоменувам дека осуденото лице кое отслужило две третини од неговата казна само ги задоволува условите за предвременно ослободување што не значи дека има право на истото. Предвременно ослободување може да одобри само Претседателот врз основа на неговото дискреционо право.²⁷

18. До датумот на ова решение, Тарчуловски веќе отслужил повеќе од две третини (осум години) од неговата затворска казна од 12 години, вклучувајќи го и времето поминато во притвор пред и до датумот на пресудата.²⁸ Земајќи ги предвид третманот кон затвореници кои се наоѓаат во слична положба и судската пракса на Меѓународниот суд, сметам дека фактот што Тарчуловски веќе отслужил две третини од својата казна оди во прилог на неговиот предвременно ослободување.

²⁴ Првостепена пресуда, пара. 594

²⁵ Првостепена пресуда, пара. 594.

²⁶ *Види* Решение во врска со предвременно ослободување, пара. 13 и цитираните извори.

²⁷ *Види, на пример, Обвинителот против Драган Зеленовиќ*, Предмет бр. IT-96-23/2-ES, Решение на Претседателот во врска со предвременно ослободување на Драган Зеленовиќ, 30. ноември 2012 (понатаму во текстот Одлука во предметот Зеленовиќ), пара. 14.

²⁸ *Види* Решение во врска со предвременно ослободување, пара. 14; *Note Verbale*, стр. 2.

4. Покажаното ниво на рехабилитација

19. Согласно со Правилото 125 од Правилникот, при одлучување дали помилувањето или ублажувањето на казната се соодветни, Претседателот го зема предвид покажаното ниво на рехабилитација на затвореникот. Во врска со рехабилитацијата на осуденото лице, во став 3(б) од Упатството за работа се вели дека Секретарот

ќе побара извештаи и забелешки од соодветните власти на Државата во којашто се издржува казната за однесувањето на осуденото лице во текот на издржувањето на казната и за општите услови под кои било ставено во затвор, и од властите ќе побара психијатриски и психолошки проценки за душевната состојба на осуденото лице во текот на издржувањето на затворската казна.

20. Во Извештајот од психологот се вели дека кај Тарчуловски не биле забележани никакви "негативни мислења или убедувања кон албанското малцинство" во ПЈРМ ниту пак "психопатолошки симптоми".²⁹ Од друга страна пак, Извештајот на психологот го нагласува "непостоењето на каење за извршените кривични дела"³⁰ кај Тарчуловски и упатува на неговото убедување дека го осудиле за други и дека тој самиот "не бил учесник туку командант".³¹

21. Според управникот на затворот каде што Тарчуловски ја издржува својата казна, Тарчуловски се однесува согласно со правилата и немало жалби за неговото однесување.³² Управникот на затворот исто така нагласува дека нема "сериозни пореметувања на личноста или пореметувања на контролата врз импулсите"³³ и препорачува предвремено ослободување по издржување на две третини од неговата

²⁹ Извештај на психолог, стр. 7.

³⁰ Извештај на психолог, стр. 10.

³¹ Извештај на психолог, стр. 7.

³² *Види* Писмо од 8. август, стр. 2.

³³ Писмо од 8. август, стр. 2.

затворска казна, "земајќи ги предвид интересите на јавната безбедност" и претпоставувајќи дека по неговото ослободување Тарчуловски ќе живее во ПЈРМ.³⁴

22. Во врска со ова, исто така напоменувам дека од крајот на 2011 година, Тарчуловски ја издржува казната во затвор од отворен тип и дозволени му се стандардни 12 часа отпуст неделно, а од јануари 2012 година тој има право и на условно отсуство од кои две ги поминал со семејството во градот каде што се наоѓа казнено-поправниот дом, т.е. во Диез, Германија.³⁵ Тарчуловски исто така редовно контактира со своето семејство (сопругата и двете деца) кое живее во ПЈРМ.³⁶

23. Општо земено, сметам дека постојат докази кои укажуваат на тоа дека Тарчуловски постигнал ниво на рехабилитација до тој степен што тој не би претставувал закана за општеството доколку биде ослободен, и покрај непостоењето на знаци на каење за неговите кривични дела или признавање на одговорноста за неговите дела. По се изгледа дека Тарчуловски е затвореник којшто добро се однесува кон другите и стекнал право на разни привилегии благодарение на неговото добро однесување во затвор. Затоа, јас ја прифаќам оценката на затворските власти дека Тарчуловски нема да претставува каква било закана за јавната безбедност во ПЈРМ каде што ќе биде ослободен. Соодветно на тоа, според моето мислење, доброто однесување на Тарчуловски во затвор и непостоењето на какви било докази дека тој би претставувал закана за јавната безбедност и процесот на меѓуетничкото помирување во ПЈРМ, одат во прилог на неговото предвремено ослободување.

5. Соработка со Обвинителството

24. Согласно со правило 125 од Правилникот, при донесување одлука, Претседателот ќе земе предвид каква било "значителна соработка" на затвореникот

³⁴ Писмо од 8. август, стр. 2. Во *Note Verbale* се наведува, исто така, оценката на затворските власти дека ослободувањето на Тарчуловски е соодветно земајќи ги предвид интересите на јавната безбедност, *види Note Verbale*, стр. 2.

³⁵ *Види* Писмо од 8. август, стр. 2; Извештај на психолог, стр. 5.

³⁶ *Види* Писмо од 8. август, стр. 2.

со Обвинителството. Во став 3(в) од Упатството за работа се наведува дека Секретаријатот ќе побара од Обвинителството да поднесе целосен извештај за секаква соработка на осуденото лице со Обвинителството и за значењето на таа соработка.

25. Според Обвинителството, Тарчуловски "не соработувал [со Обвинителството] во тек на неговото судење, жалбена постапка или во било кое време за време на отслужување на неговата казна.³⁷ Меѓутоа, напоменувам дека едно обвинето или осудено лице не е должно да соработува со Обвинителството доколку не постои договор меѓу Обвинителството и обвинетото лице за изјаснување на вината. Покрај тоа, не постои никаков доказ дека Обвинителството побарало соработка од Тарчуловски во која било фаза на судската постапка или пак по неговото осудување.

26. Врз основа на горенаведеното, овој факторот го сметам за неутрален.³⁸

6. Заклучок

27. Врз основа на горенаведеното, како и земајќи ги предвид сите фактори наведени во правилото 125 од Правилникот, сметам дека Тарчуловски треба да се ослободи. Исполнувањето на условите за предвремено ослободување според законот на Германија, судската пракса на Меѓународниот суд за разгледување на прашањето за предвремено ослободување на осудени лица коишто издржале две третини од нивната казна, заедно со доброто однесување на Тарчуловски во затвор и оценката на затворските власти дека тој не би претставувал закана за јавната безбедност доколку биде ослободен, одат во прилог на предвремено ослободување на Тарчуловски и покрај тежината на кривичните дела.

³⁷ Допис на Обвинителството од 2011 година, пара. 2. *Види исто така* Допис на Обвинителството, пара. 2.

³⁸ *Спореди* Решение во предметот *Зеленовиќ* Допис; *Обвинителот против Винко Мартиновиќ*, Предмет бр. IT-98-34-ES, Решение на Претседателот во врска со предвременото ослободување на Винко Мартиновиќ, 16. декември 2011 (објавено во јавноста на 9. јануари 2012), пара. 23.

28. Напоменувам дека мнозинството од моите колеги со кои се консултирав при донесување на ова решение не се противат на одлуката за доделување предвременно ослободување.

V. ДИСПОЗИТИВ

29. Од горенаведените причини, согласно со член 28 од Статутот, правилата 124 и 125 од Правилникот, став 8 од Упатството за работа, и член 28(2) од Договорот за извршување на затворска казна, на Јохан Тарчуловски му се **ОДОБРУВА** предвременно слободување.

30. **НАЛОЖУВАМ** Секретарот да ги информира германските власти за ова решение што е можно поскоро, согласно со став 11 од Упатството за работа.

Составено на англиски и на француски, при што англиската верзија е меродавна.

(своерачен потпис на оригиналот)

Судија Теодор Мерон

Претседател

Датум: 8. април 2013

Во Хаг

Холандија

[Печат на Меѓународниот суд]